

Grethe Philip: Finansministeren redegør i sin fremsættelsestale for den statsfinansielle udvikling i indeværende år. Det er efterhånden ved at blive tradition — og jeg anser det for en god tradition — at finansministeren først på efteråret i et samråd med finansudvalget redegør for, hvorledes statens indtægter og udgifter har bevæget sig i forhold til det budgetterede. Vi har også i år fået en sådan redegørelse, og finansudvalgets medlemmer er således allerede orienteret om, at bevægelserne på indtægts- og udgiftssiden regnes at ville afbalancere hinanden så godt, at de forskellige reserver til tillægsbevillinger, ny lovgivning og løn- og prisstigninger vil vise sig tilstrækkelige. Jeg vil gerne udtrykke min glæde over, at det således har været muligt at opstille og efterleve et realistisk budget.

Den store interesse samler sig her i dag om det fremtidige, d. v. s. dels finanslovsforslaget for det kommende år, 1968-69, dels de budgetoverslag, der er opstillet for de to følgende år, 1969-70 og 1970-71. Der synes i de senere år at hvile en næsten ulykkelig stjerne over behandlingen af finanslovsforslaget. Jeg tænker hermed på, at debatten tidsmæssigt flere gange er faldet sammen med debat om andre forslag, der ved eventuel gennemførelse ville øve betydelig indflydelse på den endelige finanslov. Dette gælder, som det vil være kendt, også debatten her i dag. Der er, når vi ser på den økonomiske situation i dens helhed, en nær sammenhæng mellem de to lovforslag, om hvilke vi skal stemme endeligt i morgen, og finansloven.

Jeg skal dog i det følgende bestræbe mig på at koncentrere mig om selve finanslovsforslaget og det dertil knyttede budgetoverslag. Jeg skal afstå fra at drage enkelte paragraffer og udgiftstal frem. Der vil jo nu i de kommende måneder blive foretaget en detaljeret gennemgang af hele det store materiale, vi har fået, hvor hver enkelt ny udgiftspost vil blive draget frem til beskuelse og vurdering. Derimod vil jeg fæste mig ved oversigterne over statens drifts- og anlægsbudget og over bevægelserne på drifts-, anlægs- og kapitalbudgettet.

Da finanspolitikken indgår som et vigtigt led i hele vor økonomiske politik, er det nødvendigt at gøre sig visse overvejelser om kasseoverskuddet og dets størrelse.

Kasseoverskuddet udgør i år kun ca. 50 mill. kr. mod foregående år ca. 165 mill. kr. Nu må det tages i betragtning, at kasseoverskuddet sidste år i realiteten var ca. 200 mill. kr. mindre, fordi man foretog en overførsel til staten af arbejdsløshedskassernes formue. På den anden side fremhævede finansministeren sidste år stærkt, at den forbrugsbegrænsende virkning af statens finanser var væsentligt større, end hvad der kunne afledes af kasseoverskuddet, fordi momsen vil virke tidligere ind på forbruget, end den ville indgå i statens kasse. Spørgsmålet er da, alt taget i betragtning, om der fra statens finanser vil udgå en mere eller mindre kontraktiv virkning end sidste år. Ved disse overvejelser må også indgå en vurdering af reserverne. Jeg har bemærket mig, at reserverne til pris- og lønstigninger er steget til 1,9 milliard kr., medens de for indeværende finansår, vel at mærke inklusive landbrugsstøtten, der vel andrager ca. 600 mill. kr., kun er sat til 1,3 milliard kr. Ligger der i realiteten her et skjult kasseoverskud? Og hvordan ligger det henholdsvis med og uden indefrysning af en dyrtidsportion? Jeg stiller spørgsmålene til finansministeren.

Jeg ville også være glad for at høre lidt om de overvejelser, finansministeren har gjort sig ved bedømmelse af, hvor stort kasseoverskuddet bør være, således som disse overvejelser formede sig dels ved udarbejdelse af finanslovsforslaget, altså før devalueringen, dels sådan som situationen ser ud nu.

Selv om tiden rider hurtigt, er det vel endnu værd at mærke sig den redegørelse, der blev fremsat af det økonomiske råds formandskab i september d. å. Formandskabet konkluderede dengang, at man ikke stod foran et stærkt og tiltagende opsving i den internationale konjunktur, men over for en forholdsvis langsom og gradvis genoptagelse af den økonomiske vækst i de vestlige industrilande som helhed. Og formandskabet opstillede som en forudsætning for en afdæmpning af prisstigningerne, at der føres en relativt stram finanspolitik, herunder at der ikke sker en for stærk stigning i de offentlige udgifter. Disse betragtninger gælder vel fuldt så meget efter devalueringen. Netop nu er det så vigtigt som nogen sinde at holde igen